

**Ресми рецензент, филология ғылымдарының докторы,
профессор, ҚР ҰҒА академигі Шерубай Құрманбайұлының
6D021300 – Лингвистика мамандығы бойынша философия докторы
PhD дәрежесін алу үшін дайындалған Утемғалиева Насихат Адайхановнаның
«Білім беру дискурсындағы қазіргі академиялық терминология: семантикалануы және бейімделуі»
тақырыбындағы диссертациялық жұмысына
ЖАЗБАША ПІКІРІ**

р/н №	Критерийлер	Критерийлер сәйкестігі	Ресми рецензенттің ұстанымы
1.	Диссертация тақырыбының (бекіту күніне) ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес болуы	<p>1.1 Ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі:</p> <p>1) Диссертация мемлекет бюджетінен қаржыландырылатын жобаның немесе нысаналы бағдарламаның аясында орындалған (жобаның немесе бағдарламаның атауы мен нөмірі);</p> <p>2) Диссертация басқа мемлекеттік бағдарлама аясында орындалған (бағдарламаның атауы)</p> <p>3) Диссертация Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары</p>	<p>Диссертация жұмысының тақырыбы Қазақстан Республикасының білім және ғылымды дамытудың 2021-2025 жылдарға арналған «Білімді ұлт» сапалы білім беру» ұлттық жобасында (ҚР Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы №726 Қаулысы), қойылған 5-міндет «Қазақстандық ЖОО-ның бәсекеге қабілеттілігін арттыру» атты міндетіне толықтай сәйкес келеді.</p> <p>Диссертация Қазақстан Республикасы Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен 2021-2023 жылдарға арналған келесі ғылым дамуының басым бағытына сәйкес:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Білім беру мен ғылым саласындағы зерттеулер»; - «Әлеуметтік және гуманитарлық ғылымдар саласындағы зерттеулер». <p>Ғылыми жұмыс ғылымның және білім берудің негізгі трендтеріне сәйкес әзірленген.</p>

		ҒЫЛЫМИ-ТЕХНИКАЛЫҚ КОМИССИЯ БЕКІТКЕН ҒЫЛЫМ ДАМУЫНЫҢ БАСЫМ БАҒЫТЫНА СӘЙКЕС (БАҒЫТЫН КӨРСЕТУ)	
2.	Ғылымға маңыздылығы	Жұмыс ғылымға елеулі үлесін қосады/қоспайды, ал оның маңыздылығы ашылған/ашылмаған.	Зерттеу жұмысы ғылымға елеулі үлес қосады, маңыздылығы зор. Диссертацияның құрылымы, тақырыбы, мазмұны жүйелі және ғылыми-теориялық тұрғыдан дәлелденген. Жұмыстың орындалу сапасы жоғары. Зерттеу нәтижесінде қол жеткізген түйіндер мен қорытындылары шынайы, нақтылығымен және ғылыми көзқарастарының тиянақтылығымен тұжырымдалған. Диссертант тарапынан ғылыми зерттеу жұмысының маңыздылығы зерттеу материалдары мен зерттеу қорытындыларын практикалық жағынан жоғары оқу орындарында филология бағыты бойынша білім беру бағдарламаларында оқытылатын «Жалпы лингвистика: құрылым және семантика», «Академиялық дискурс», «Лексикография» және т.б. курстарда теориялық тұрғыдан түсіндіруде маңызды болып саналады.
	Өзі жазу принципі	Өзі жазу деңгейі: 1) жоғары; 2) орташа; 3) төмен; 4) өзі жазбаған	Диссертацияның жазылу деңгейі жоғары. Жұмысты ізденушінің өзі жазғандығы өзіндік баяндау стилінен анық байқалып тұр. Жұмыс мазмұны ғылыми стилмен баяндалады. Диссертант академиялық терминология тек қана қазақ тілі ғана емес, жалпы тіл білімінде келелі мәселе екендігін, зерттелу тарихында академиялық терминологияның орыс, шетелдік ғалымдардың зерттеулерінде қарастырылғанын, ал отандық зерттеулерде арнайы тақырып ретінде емес жалпы терминология, тіл білімі сөздіктерінде қарастырылып келгендігін айтады. Оны бүкіл шетелдік, отандық ғалымдардың бұрын-соңды жазылған еңбектерін саралап, талдау жасай отырып, дәлелдеп, өзінің зерттеу нысаны болып отырған жоғары оқу орындарындағы академиялық терминология жүйесі мен олардың білім беру дискурсындағы

			қолданысын қарастырып, оны мысалдармен нақты дәлелдеулерімен айқындауы жұмысты диссертанттың өзі жазғандығын айғақтайды.
4.	Ішкі бірлік принципі	4.1 Диссертация өзектілігінің негіздемесі: 1) негізделген; 2) жартылай негізделген; 3) негізделмеген.	Диссертациялық жұмыстың өзектілігі жан-жақты негізделген. Ішкі бірлігі заңды түрде сақталған. Білім беру жүйесіндегі терминдер қолданысын, олардың мән-мазмұнын ашу өте маңызды. Өйткені болашақ маманның кәсіби тілінің қалыптасуы, өзі маманданып жатқан сала терминологиясын меңгеруі осы кезеңде болады. Оқушы мектеп терминологиясын меңгеру арқылы пәннің негізгі, ең басты тірек терминдерімен танысса, студент жоғары оқу орнында саланың негізгі ғылыми ұғымдары жайында кең мәлімет алады, салалық терминжүйемен жалпы түрде танысады. Маман даярлау, маманның арнаулы сала тілін меңгеру үдерісінде академиялық терминологияның алатын орны айрықша. Бұл терминдер әсіресе оқу үдерісін басқару мен ұйымдастыру үшін өте маңызды. Кейінгі 10-15 жыл көлемінде Қазақстандағы ЖОО-лар Болон үдерісіне көшуіне байланысты білім беру жүйесі терминдері елеулі өзгеріске ұшырады. Кеңестік кезеңде қалыптасқан білім беру жүйесі терминдерінің басым бөлігі жаңа терминдермен алмасты. Соған сәйкес осы мәселенің лингвистикалық және экстралингвистикалық қырларын жан-жақты зерттеу, тілге енген терминдердің мағынасы мен түп-төркінін, қолданылу ерекшеліктерін айқындау қажеттілігі туындап отыр. Бұл тұрғыдан келгенде диссертация тақырыбы өзекті, мақсат-міндеті айқын. Аталған жұмыс диссертацияларға қойылатын талаптарға толық жауап береді.
		4.2 Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын айқындайды 1) айқындайды;	Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын толықтай айқындайды. Диссертация құрылымы анықтамалардан, кіріспеден, үш бөлімнен, қорытындыдан, пайдаланылған әдебиеттер тізімінен тұрады. Диссертация мазмұны құрылымдық жағынан біртұтас болып табылады. Тараулары мен тараушалары арасында

		<p>2) жартылай айқындайды; 3) айқындамайды</p>	<p>үйлесімділік пен логикалық байланыс сақталған. Әр тараудың соңында жасалған түйіндер мен қорытындыда басты тұжырымдар, зерттеу нәтижелері көрініс табады. Оларда реттілік, жүйелілік бар.</p>
		<p>4.3. Мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді: 1) сәйкес келеді; 2) жартылай сәйкес келеді; 3) сәйкес келмейді</p>	<p>Зерттеу жұмысының мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді. Зерттеудің мақсатына сәйкес отандық жоғары оқу орындарында білім беру дискурсындағы академиялық терминдердің семантикалануы мен салалық бейімделу ерекшеліктері жан-жақты талданып, нақты нәтижелерге қол жеткізілген. Қазақ тіліне бейімделіп қолданылып жүрген терминдердің ерекшеліктері, жалпы сипаты, семантикалануы, олардың өз ішінде болып жатқан лексика-семантикалық процестер кеңінен талданған. Диссертацияға қойылған міндеттер толықтай орындалған, зерттеудің құрылымын түзетін үш бөлімнің мазмұнына сәйкес жинақталып көрсетілген.</p>
		<p>4.4. Диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылысы логикалық байланысқан: 1) толық байланысқан; 2) жартылай байланысқан; 3) байланыс жоқ</p>	<p>Диссертациялық жұмыстың барлық бөлімдері мен құрылымы бір-бірімен толық байланысқан, ішкі бірлігі айқын, ғылыми талдаулар мен тұжырымдар бір-бірімен логикалық тұрғыдан сабақтастықта берілген. Зерттеу жұмысының құрылымында жүйелілік, өзара байланыстылық бар. Диссертация құрылымынан зерттеушінің қарастырылып отырған тақырыпты жан-жақты сипаттайтын негізгі мәселелерді қамтығандығы, ғылыми ізденістің жүйелілігі, диссертация бөліктерінің ішкі сабақтастығы анық көрінеді. Бұл тұрғыдан келгенде диссертацияның: «Білім беру кеңістігіндегі терминологиялық жүйе», «Жоғары оқу орындары білім беру дискурсындағы академиялық терминологияның ұлттық тілге бейімделуі» және «Жоғары оқу орындары білім беру дискурсындағы академиялық терминологияның семантикалану үдерісі» деп аталатын үш бөлімі (тарауы) де, олардың ішкі шағын тақырыпшалары да өзара тығыз байланысып, біріне-бірі туындап негізгі тақырыпты жан-жақты аша түсуге бағытталған. Соған сәйкес алынған нәтижелердің ішкі бірлікте болуына қол</p>

			<p>жеткізілген. Диссертацияның құрылымы негізгі тақырыпты ашуға жан-жақты бағытталған тақырыптар құрап тұрғандықтан, ойтұжырымдар өзара сабақтасады. Соған сәйкес диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылымы логикалық жағынан да тығыз байланысып, алынған нәтижелері үндесіп, сабақтаса баяндалған.</p>
		<p>4.5 Автор ұсынған жаңа шешімдер (қағидаттар, әдістер) дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған: 1) сыни талдау бар; 2) талдау жартылай жүргізілген; 3) талдау өз пікірін емес, басқа авторлардың сілтемелеріне негізделген</p>	<p>Диссертант ұсынған жаңа шешімдер дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырыла талданып, зерттеушінің өз тарапынан қосқандары ажыратылып көрсетіледі. Зерттеуші тарапынан өзіндік тұжырымдары, тың пайымдаулары, сыни талдаулары бар. Әсіресе, диссертанттың ғылыми жұмысты жазу барысында: қазіргі тіл ғылымында қалыптасқан негізгі ұстанымдар мен терминологиялық дамудың мәдени-тарихи үрдісін айқындауда академиялық терминдерді жаппай жинақтау, топтау, сұрыптау, академиялық терминдердің жасалу жолына қарай семантикалық және морфологиялық тәсілдерімен қатар ғылыми сипаттама әдісі, салыстырмалы әдіс, академиялық терминдердің қолданылу жиілігін анықтауда қолданылған сауалнамалық сараптама әдісі, академиялық терминдердің лексикографиялық еңбектерде тіркелуін анықтауда қолданылған сандық талдау әдісі, ресми құжаттармен жұмыс істеу барысындағы классификациялық әдіс, PRAAT компьютерлік бағдарламасын қолдану арқылы жүзеге асқан эксперименттік әдіс диссертацияда ұтымды қолданғандығын ерекше айтып өтуге болады. Сонымен қатар диссертанттың өзіндік сыни талдаулары, көзқарастары, пікірлері айқын.</p>
5.	Ғылыми жаңашылдық принципі	<p>5.1 Ғылыми нәтижелер мен қағидаттар жаңа болып табыла ма? 1) толығымен жаңа; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады);</p>	<p>Диссертациялық жұмыстың ғылыми нәтижелері мен қағидаттары толығымен жаңа болып табылады. Ізденуші зерттеу жұмысының алдына қойылған мақсаты мен міндеттерін жүзеге асыру барысында төмендегідей жаңа нәтижелерге қол жеткізген: Мәселен, білім беру жүйесіндегі академиялық терминдердің семантикалануы, бейімделуі, компоненттік құрылымы, ЖОО академиялық терминология жүйесі мен олардың білім беру</p>

		<p>3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)</p>	<p>дискурсындағы қолданыс ерекшеліктері көрсетіледі. Диссертацияда қолданыстан шығып қалған терминдер мен Болон үдерісіне қосылғаннан кейін тілге енген жаңа терминдер де дұрыс жүйеленіп берілген. Бұл диссертант еңбегінің толығымен жаңа зерттеу екендігін дәлелдейді әрі зерттеу нәтижелері толығымен жаңа болып табылады.</p>
		<p>5.2 Диссертацияның қорытындылары жаңа болып табыла ма? 1) толығымен жаңа; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)</p>	<p>Диссертацияның қорытындылары толығымен жаңа болып табылады. Әр қорытынды жеткілікті түрде жасалған тілдік талдауларға негізделеді. Зерттеу барысында айқындалған негізгі тұжырымдар: академиялық терминдер терминология парадигмасының бірегейлігін таныта отырып, дискурстық бірқатар ерекшеліктерді ұсынады. Академиялық терминдер соңғы жылдары қоғамның түрлі секторларында жүзеге асырыла отырып, орфографемалық / орфоэпиялық бейімделу үрдісін бастан кешіруде. Осыған орай білім беру терминологиялық аппаратының ғылыми сипаты айқындалып, нақты деректермен келтірілген; академиялық терминология жоғары мектепте, ғылыми-зерттеу және білім беру орталықтарында қолданыла отырып, университеттің құрылымдық жүйесіндегі коммуниканттардың вербалды қарым қатынасының жемісі ретінде көрінетіні кешенді зертханалық талдаулармен дәйектелген; университет құрылымындағы академиялық терминологияның семантикалану ұстанымдары білім беру дискурсына сәйкес, қолданыстық айтылым кезіндегі бейімделу үдерісінің негізгі механизмдерінің табиғатын ғылыми тұрғыдан сипаттаған; дереккөздерге – <i>академиялық саясат, академиялық күнтізбе, жеке жұмыс жоспары, ғылыми зерттеу тәжірибе бағдарламасы, кешенді емтихан бағдарламасы, т.б.</i> – сараптама жасау нәтижесінде қазақ тіліндегі сөздіктерде бұрын соңды тіркелмеген терминдердің қазақстандық білім беру кеңістігіне өте жылдам әрі</p>

			синкретті түрде еніп жатқандығы нақты материалдармен дәлелденген. Сондай-ақ, аталған тенденцияның бәсекеге қабілеттілігі көрсетіліп, қазақ тіл білімі терминологиясындағы тың академиялық платформаның негізі қаланып жатқандығы сипатталған. Осы айтылған тұжырымдардың барлығы жұмыстың қорытынды нәтижелерінің жаңа екендігін көрсетеді.
		5.3 Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері жаңа және негізделген бе? 1) толығымен жаңа; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)	Жұмыста ұсынылған барлық шешімдер жаңа, олар зерттеудің үш тарауында теориялық талдаулар мен нақты тілдік деректер арқылы толығымен жаңадан негізделген.
6.	Негізгі қорытындылардың негізділігі	Барлық қорытындылар ғылыми тұрғыдан қарағанда ауқымды дәлелдемелерде негізделген/негізделмеген (qualitative research және өнертану және гуманитарлық бағыттары бойынша)	Диссертацияда айтылған пікірлер дереккөздерден алынған нақты мысалдармен дәйектелген. Зерттеу жұмысының қорытындылары ғылыми тұрғыдан ауқымды дәлелдемелермен негізделген.
7.	Қорғауға шығарылған негізгі қағидаттар	Әр қағидат бойынша келесі сұрақтарға жауап беру қажет: 7.1 Қағидат дәлелденді ме?	Зерттеу барысында қол жеткізілген нәтижелерге сүйене отырып, диссертант Н.А. Утемғалиева сегіз қағидат ұсынады. Ұсынылған қағидаттарға тоқталсақ: 7.1 Ғылыми жұмыста қағидаттар дәлелденген. 7.2 Ғылыми жұмыста қағидаттар тривиалды емес.

		<p>1) дәлелденді; 2) шамамен дәлелденді; 3) шамамен дәлелденбеді; 4) дәлелденбеді</p> <p>7.2 Тривиалды ма? 1) ия; 2) жоқ</p> <p>7.3 Жаңа ма? 1) ия; 2) жоқ</p> <p>7.4 Қолдану деңгейі: 1) тар; 2) орташа; 3) кең</p> <p>7.5 Мақалада дәлелденген бе? 1) ия; 2) жоқ</p>	<p>7.3 Ғылыми жұмыста қағидаттар жаңа.</p> <p>7.4 Ғылыми жұмыстағы қағидаттардың қолдану деңгейі кең ауқымды.</p> <p>7.5 Ғылыми жұмыстағы қағидаттар 14 мақалада дәлелденген. Соның ішінде, 1 мақала Scopus ғылыми дерекқоры базасына кіретін басылымда, 4 мақала Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі Білім саласында сапаны қамтамасыз ету комитетінің нұсқауындағы филологиялық басылымдарда, 1 мақала халықаралық шетелдік журналда, 4 мақала / 4 тезис халықаралық конференция материалдар жинағында жарық көрген.</p>
8.	<p>Дәйектілік принципі</p> <p>Дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың дәйектілігі</p>	<p>8.1 Әдістеменің таңдауы - негізделген немесе әдіснама нақты жазылған 1) ия; 2) жоқ</p> <p>8.2 Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі</p>	<p>Иә. Зерттеу жұмысының әдіснамасы нақты жазылған. Зерттеуде қолданылған әдістер дәйекті, дұрыс таңдалған. Зерттеу жұмысының мақсат-міндеттеріне ғылыми сипаттама әдісі, салыстырмалы әдіс, сауалнамалық сараптама әдісі, сандық талдау, классификациялық әдістері, академиялық терминдердің жасалу жолына қарай семантикалық, морфологиялық тәсілдерімен қатар жаппай жинақтау, топтау, сұрыптау тәсілдері қолданылған.</p> <p>Ия. Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынған. Диссертацияның рәсімделу деңгейі де жоғары. Зерттеу жұмысында терминдерді әр қырынан талдау негізінде түзілген кестелер түрлі сызбалар,</p>

		<p>заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынған:</p> <p>1) ия; 2) жоқ</p>	<p>кестелер мен диаграммалар өте мол. Сол арқылы диссертант талдаулар қорытындысы мен алынған нәтижелерді айқын әрі көрнекі етіп ұтымды көрсетеді.</p>
		<p>8.3 Теориялық қорытындылар, модельдер, анықталған өзара байланыстар және заңдылықтар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және расталған (педагогикалық ғылымдар бойынша даярлау бағыттары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденеді):</p> <p>1) ия; 2) жоқ</p>	<p>Ия. Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынған. Зерттеу жұмысында теориялық қорытындылар, тұжырымдар мен ұсыныстар нақты материалдарға, ғалымдардың пікірлеріне сүйене отырып дәлелденген. Диссертанттың өзіндік тұжырымдары нақты мысалдармен талдауға негізделген, тілдік материалдармен дәлелденген. Жұмыстың терминологияның теориялық негізін нығайтуға септігі тиімен қатар практикалық құндылығы жоғары екенін айтқан жөн. Мәселен, академиялық терминдер сөздігінің мобильді қосымшасының құрастырылуы бұл бағыттағы нақты атқарылған істің бірі. Сонымен қатар жұмыс нәтижелері ресми-іскери құжаттардағы академиялық терминдерді бірізге түсіруге, анықтамасы берілген, қолданысы айқындалған терминдерді түрлі арнайы курстарда практикалық сабақтарда кеңінен пайдаланауға болады.</p>
		<p>8.4 Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен расталған/ішінара расталған/ расталмаған</p>	<p>Зерттеу жұмысында көрсетілген маңызды мәлімдемелер сенімді және нақты. Ғылыми әдебиеттер сілтемелермен расталған. Пайдаланылған әдебиеттер шетелдік және отандық зерттеушілердің монография, мақала, диссертациялық зерттеулері болып табылады. Атап айтқанда, зерттеу жұмысына тікелей қатысты теориялық еңбектер: терминология саласына қатысты Ә. Қайдаров (1993), Ө. Айтбаев (2013), Қ. Жұбанұлы (2013),</p>

			<p>Н.Т. Сауранбаев (2014). О. Вюстер (1994), Дж.К. Сейгер (1990), А. Рей (1995), М.Т. Кабре (1999), Д.С. Лотте (1982), А.А. Реформатский (2000), О.С. Ахманова (2004), В.М. Лейчик (2009), С.Д. Шелов (2010) және т.б. ғылыми жұмыстарындағы теориялық тұжырымдар докторанттың зерттеуіне негіз болған. Сонымен қатар бұл ғылыми жарияланымдардың көбісінің жарық көрген мерзімі де соңғы кезеңдерді қамтиды. Бұл диссертацияда ғылымдағы соңғы уақыттардағы зерттеулердің де ескерілгендігін көрсетеді.</p>
		8.5 Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға жеткілікті/жеткіліксіз	<p>Диссертант зерттеу тақырыбына қатысты ғылыми әдебиеттерді кеңінен қамтыған. Пайдаланылған әдебиеттер тізімі жеткілікті.</p>
9.	Практикалық құндылық принципі	9.1 Диссертацияның теориялық маңызы бар: 1) ия; 2) жоқ	<p>Ия. Зерттеудің теориялық маңызы жоғары. Зерттеу жұмысының нәтижелері терминология, дискурсология, лексикография салаларындағы бұған дейін бар зерттеулерге теориялық тұжырымдарды толықтырады және дамытады әрі өзіндік үлес қосады. Сонымен қатар зерттеліп отырған мәселе, яғни академиялық терминология терминологияның бір саласы ретінде қарастырылуы жағынан маңызы бар. Зерттеу жұмысының теориялық-әдістанымдық ұстанымдары алдағы осы бағыттағы тың жұмыстардың жазылуына жол ашады. Оған диссертациядағы автор пайымдаулары мен талдаулары дәлел бола алады.</p>
		9.2 Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары: 1) ия; 2) жоқ	<p>Ия. Зерттеу жұмысының практикалық маңызы бар. Алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары. Жұмыстың қорытындылары мен тұжырымдары, талдауға түскен тілдік материалдарды терминология, семасиология, лексикография салаларын дамытуға септігін тигізеді. Сондай-ақ, «Академиялық дискурс», «Жалпы лингвистика: құрылым және семантика» сияқты пәндермен қатар жоғары оқу орындарындағы лингвистика,</p>

			филология мамандықтары бойынша білім алушылар пайдалануға болады.
		9.3 Практикалық ұсыныстар жаңа болып табылады? 1) толығымен жаңа; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады)	Практикалық ұсыныстар толығымен жаңа болып табылады, себебі академиялық терминология қазақ тіл білімінде бұрын-соңды зерттелмеген әрі қарастырылмаған.
10.	Жазу және ресімдеу сапасы	Академиялық жазу сапасы: 1) жоғары; 2) орташа; 3) орташадан төмен; 4) төмен.	Докторлық диссертация ғылыми стильде сауатты, жоғары деңгейде жазылған, техникалық жағынан дұрыс рәсімделген және мемлекеттік стандарттар қоятын талапқа сай келеді.

6D021300 – Лингвистика мамандығы бойынша философия докторы PhD дәрежесін алу үшін дайындалған Утемғалиева Насихат Адайхановнаның «Білім беру дискурсындағы қазіргі академиялық терминология: семантикалануы және бейімделуі» тақырыбындағы диссертациялық жұмыстың мақсаты мен міндеттері айқын, ғылыми жаңалығы мен теориялық маңызы жоғары, зерттеу нәтижелері ғылыми жұмыстың талаптарына сай келеді.

Жоғарыда айтылғандарды негізге ала отырып, Утемғалиева Насихат Адайхановнаның 6D021300 – Лингвистика мамандығы бойынша философия докторы PhD дәрежесін алуға лайықты деп есептеймін.

Ресми рецензент:

**Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті
филология факультеті қазақ тіл білімі кафедрасының
профессоры, филология ғылымдарының докторы**

Ш. Құрманбайұлы

